

Монголын ОУИТБС-ын Ажлын хэсгийн 2024 оны 10- р сарын 23- ны өдөр зохион байгуулагдсан 64 дугаар хуралдаанаар хэлэлцэн, гишүүдээс санал авч, нэгтгэж Үндэсний зөвлөлийн 22-р хуралдаанаар батлав.

“ОЛБОРЛОХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН ИЛ ТОД БАЙДЛЫН ХУУЛЬ, ЭРХЗҮЙН ОРЧНЫГ БҮРДҮҮЛЭХ, ОУИТБС-ЫН ШИНЭ СТАНДАРТЫН ШААРДЛАГУУДЫГ ХАНГАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ” УРИА БҮХИЙ 2025 ОНЫ АЖЛЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Нэгдүгээр зорилго: “Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын тухай хууль”-ийн төслийг батлуулах;
Үндэслэл: ОУИТБС-ын олон улсын хөндлөнгийн ээлжит үнэлгээ болох “Баталгаажуулалт” -ыг 2022 онд зохион байгуулагдаж, Монгол Улс 70 оноо авч “дунд” гэж үнэлэгдсэн бөгөөд ОУ-ын Удирдах хороо манай улсад 33 чиглэлийн зөвлөмжийг 2026 оны 4-р сарын 1-ний дотор хэрэгжүүлж, дахин үнэлгээ хийлгэх шийдвэрийг гаргасан болно. Монгол Улсад 2006-2023 оныг дуусталх 17 жилийн хугацаанд ОУИТБС-ыг амжилттай хэрэгжүүлэхэд хандивлагч Дэлхийн банк, Азийн хөгжлийн банк, Европын Сэргээн босголт, хөгжлийн банк зэрэг байгууллагуудын буцалтгүй тусламж чухал үүрэг гүйцэтгэсэн билээ. Цаашид Монгол Улсын Засгийн газар ОУИТБС-ыг манлайлан авч явж, санхүүжүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэний дагуу “Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын тухай” хууль болгон өргөжүүлэн боловсруулан, төслийг ХЗДХЯ-нд шилжүүлэн эцсийн хэлэлцүүлэгт бэлтгэсэн байна.

Хянан зохицуулах байгууллага: Хууль зүй, дотоод хэргийн яам

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ ТАЛ	ХУГАЦАА	ТӨСӨВ		Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт
					Мөнгөн дүн (мян.төг)	Эх үүсвэр			
Зорилт 1. Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын тухай хуулийн олон улсын стандартад нийцүүлэн боловсруулсан төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулах;	1.1. Хуулийн ажлын хэсгийг шинэчлэн ажиллуулах;	Хуулийн батлуулах үйл явц хангагдана.	ХЗДХЯ, Ажлын алба	1-12 дугаар сар	-	-		ХЗДХЯ	
	1.2. Эцсийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулах;	Хуулийн төсөл бэлэн болсон байна.	Хуулийн ажлын хэсэг	4-12 дугаар сар				ХЗДХЯ	
Зорилт 2. Олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлын тухай хуулийн төслийг ¹ УИХ-д өргөн барих, батлуулах, хэрэгжүүлэх ажлын бэлтгэлийг хангах;	2.1. Хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулах;	Засгийн газраас гарсан саналыг төсөлд тусгасан байна	ХЗДХЯ, Хуулийн ажлын хэсэг	1-7 дугаар сар	-	-		ХЗДХЯ	
	2.2. Хуулийн төслийг УИХ-д өргөн барих, батлуулах;	Хуулийн төсөл батлагдсан байна.	ХЗДХЯ, Хуулийн ажлын хэсэг	4-12 дугаар сар	-	-		ХЗДХЯ	
	2.4. Батлагдсан хуулийг хэрэгжүүлэх ² бэлтгэл ажлыг хангах;	Хэрэгжүүлэх бэлтгэл хангагдана.	Ажлын алба	7-12 дугаар сар				ХЗДХЯ	

Нэгдүгээр зорилгод шаардагдах мөнгөн дүн

Хоёрдугаар зорилго: ОУИТБС-ын шинэ стандартын дагуу компаниуд, төрийн байгууллагууд олон нийтэд зориулсан сүлжээгээр ил тод болгох ажлыг системтэйгээр хэвшүүлэх, тайлан гаргах үйл явцыг эрчимжүүлэх, компани, төрийн байгууллагуудын тайлагналын оролцоог нэмэгдүүлэх.

Үндэслэл: ОУИТБС-ын Олон улсын Удирдах хорооноос 2023 онд гишүүн бүх орнуудад шинэ стандартад шилжих зөвлөмжийг хүргүүлж, түүнд үндэслэн тайлангийн маягуудыг шинэчлэн боловсруулж, компаниуд болон холбогдох төрийн байгууллагуудад мөрдүүлж эхлээд байгаа билээ. Ач холбогдол нь төрийн байгууллагууд, компаниуд стандартын дагуу ил тод байдлыг үйл ажиллагаандаа хангах, хэвшүүлэх, шинэ шаардлагуудыг хэрэгжүүлэх, нэвтрүүлэх, үйл ажиллагаагаа ойлгомжтой болгох, улмаар хариуцлагатай байдлыг сайжруулахад оршино.

Хянан зохицуулах байгууллага: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ БАЙГУУЛЛАГА	ХУГАЦАА	ТӨСӨВ		Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт
					Мөнгөн дүн (мян.төг)	Эх үүсвэр			
Зорилт 3. ОУИТБС-ын шинэ стандартын шаардлагуудыг хангах, тайлангийн системийг шинэчлэх, төрийн байгууллага,	3.1. Шинэчлэгдсэн ОУИТБС-ын цахим тайлагналын системээр компаниуд тайлан гаргах хүрээнд системийн үйлчилгээ зохион байгуулах;	Компаниудын тайлангийн чанар сайжирна.	Ажлын алба	1-4 дүгээр сар	10,000	Улсын төсөв		АҮЭБЯ	

¹ Монгол Улсын ОУИТБС-ын 2020 буюу 15 дугаар тайлангийн 1-р зөвлөмж

² Хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг тусад нь гаргах:

эрдэс баялгийн салбарт төсөл хэрэгжүүлж буй компаниуд 100% тайлангаа гаргах;	3.2. Шинэчлэгдсэн ОУИТБС-ын цахим тайлагналын системээр төрийн байгууллагууд тайлан гаргах;	Төрийн байгууллагуудын тайлангийн чанар сайжирна.	Ажлын алба	1-5 дугаар сар					АҮЭБЯ	
Зорилт 4. Хэвшүүлэн ил тод болгох талаар төрийн байгууллагын мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, ойлголт, чадавхыг нэмэгдүүлэх;	4.1. СЯ, АМГТГ, ТЕГ, ГЕГ, НДЕГ, ХХҮГ зэрэг төрийн байгууллагуудын ажилтнуудад зориулсан цахим сургалт зохион байгуулах;	Байгууллагын ажилтнуудын мэдлэг, ойлголт сайжирсан байна.	Ажлын алба	1-12 дугаар сар					АҮЭБЯ	
	4.2. Орон нутгийн засаг захиргааны байгууллагын ажилтнуудад зориулсан цахим сургалт зохион байгуулах;	Байгууллагын ажилтнуудын мэдлэг, ойлголт сайжирсан байна.	Ажлын алба,	1-12 дугаар сар					АҮЭБЯ	
Зорилт 5. Системтэйгээр ил тод болгох шаардлагатай мэдээллийн сангуудыг бий болгох, сайжруулах;	5.1. Кадастрын системд ОУИТБС-ын стандартаар шаардсан өргөдлийн огноо, Бүтээгдэхүүн хуваах гэрээний талбайн солбилцол, сонгон шалгаруулалтын үр дүн, цуцалсан тухай мэдээллийг оруулах, ил тод болгох;	Стандартаар шаардсан тусгай зөвшөөрлийн бүртгэл, олголт, БХГ-тэй холбоотой мэдээлэл ил тод болсон байна.	АМГТГ	1-11 дүгээр сар	-	-			АҮЭБЯ	
	5.2. СЯ, АМГТГ, ТЕГ, ГЕГ, НДЕГ, ХХҮГ, ТӨБЗГ болон аймгуудын Засаг даргын тамгын газрууд өөрийн цахим портал дээр ОУИТБС-ын тайлангаа хэвлэн нийтлэх;	Стандартаар шаардсан цахим мэдээллийн санг бүрдүүлсэн байна.	Холбогдох байгууллагууд	1-11 дүгээр сар	-	-			АҮЭБЯ	
	5.3. Төрийн өмчийн компаниуд өөрийн цахим порталдаа ОУИТБС-ын тайлангаа хэвлэн, нийтлэх, шинэчлэх;	Стандартаар шаардсан төрийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн мэдээлэл ил тод болно.	Эрдэнэс Монгол ХХК, Ажлын алба	3-5 дугаар сар	-	-			АҮЭБЯ	
Зорилт 6. Гэрээний болон төрийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүдийн ил тод байдлыг 2025 оны 1 дүгээр сарын 1-нээр хангах;	6.1. Гэрээний ил тод байдлын www.iltodgeree.mn сайтыг шинэчлэх;	Стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	1-11 дүгээр сар	-	-	Хандивлагч		АҮЭБЯ	
	6.2. 2020-2024 онд байгуулагдсан гэрээнүүдийг www.iltodgeree.mn сайтад байршуулах, мониторинг хийж дүгнэлт гаргах;	Стандартын шаардлагыг хангана.	Гэрээ байгуулсан холбогдох байгууллагууд	1-12 дугаар сар			Хандивлагч		АҮЭБЯ, Ажлын алба	
	6.3. Гэрээний ил тод байдлыг хангуулахтай холбоотой чадавх бэхжүүлэх сургалт, семинарыг зохион байгуулах;	Чадавх бэхжиж, гэрээний ил тод байдал хангагдана.	Ажлын алба,	3-5 дугаар сар	-	-	Хандивлагч		АҮЭБЯ	
	6.4. Аймгуудын ЗДТГ-ын гэрээ хариуцсан албан тушаалтнуудын ажлын байрны тодорхойлолтод гэрээний холбогдолтой чиг үүргийг оруулах;	Стандартын шаардлагыг хангана.	Аймгийн ЗДТГ	1-11 дүгээр сар					АҮЭБЯ, Ажлын алба	
	6.5. Төрийн өмчийн компаниудын худалдааны гэрээнүүдийг www.iltodgeree.mn сайтад байршуулах. ил тод байдалтай	Стандартын шаардлагыг хангана.	Эрдэнэс Монгол ХХК,	2-9 дүгээр сар			Хандивлагч		АҮЭБЯ, Ажлын алба	

	холбоотой сургалт, семинарыг зохион байгуулах;								
	6.6. Төрийн өмчийн компаниудын тайлагнал, ил тод байдалд үнэлгээ хийх, хуулиар шаардсан мэдээллийг ил болгох ажлыг зохион байгуулах;	Стандартын шаардлагыг хангана.	Эрдэнэс Монгол ХХК,	2-9 дүгээр сар					АҮЭБЯ, Ажлын алба

Хоёрдугаар зорилгод шаардагдах мөнгөн дүн

Гуравдугаар зорилго: Монгол Улсын ОУИТБС-ын 2024 оны нэгтгэл тайланг гаргах, тайланг хэлэлцэн батлах.

Үндэслэл: ОУИТБС-ын 2023 оны стандарт, 2022 оны Монгол Улсын Баталгаажуулалтын зөвлөмжийн дагуу 2024 оны нэгтгэл тайланг гаргана. Тайланд тэргүүлэх 100-130 орчим компанийг оролцуулах бөгөөд тэргүүлэх компаниудын хувь нэмрийг олон нийтэд ил тод болгохын хамт 2026 оны 4-р сайд зохиогдох Баталгаажуулалтын шаардлагад нийцсэн тайлан гаргуулах ажлыг зохион байгуулна.

Хянан зохицуулах байгууллага: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ ТАЛ	ХУГАЦАА	ТӨСӨВ		Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт
					Мөнгөн дүн (мян.төг)	Эх үүсвэр			
Зорилт 7. Монгол Улсын ОУИТБС-ын 2024 оны буюу 19 дүгээр нэгтгэл тайланг боловсруулах, батлах;	7.1. Ажлын даалгаврыг батлах, Үнэлгээний хороо байгуулах, Хараат бус хянагч, нэгтгэгчийг сонгон шалгаруулах, гэрээт ажлыг зохион байгуулах;	Хуулийн дагуу тендерийн бэлтгэл ажил хангагдсан байна.	Үнэлгээний хороо, Ажлын хэсэг	1-11 дүгээр сар	110,000	Улсын төсөв		АҮЭБЯ	
	7.2. Тайлан, мэдээллийг танилцуулах, хэлэлцүүлэх, батлах, хэвлэн нийтлэх;	Тайланг баталсан байна.	Хараат бус хянан нэгтгэгч, Ажлын хэсэг, Үндэсний зөвлөл	6-11 дүгээр сар				АҮЭБЯ	
	7.3 Нэгтгэл тайлангийн хэвлэлийн бага хурлыг зохион байгуулж, гол үр дүн болон цаашид анхаарах зөвлөмжийн талаар хэвлэл мэдээллийнхэнд мэдээлэл хүргэх;	Нэгтгэл тайлангийн талаарх хэвлэл мэдээлэл, олон нийтийн ойлголт нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба, Хараат бус хянан нэгтгэгч, Үндэсний зөвлөлийн төлөөлөл	12 дугаар сар				АҮЭБЯ	
Гуравдугаар зорилгод шаардагдах мөнгөн дүн					110,000				

Дөрөвдүгээр зорилго: Олборлох үйлдвэрлэлийн мэдээллийг ашиглах ач холбогдол, боловсруулах талаар сургалт сурталчилгааны ажлыг хөгжүүлэх, мэдээллийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх,

Үндэслэл: Олон улсын ОУИТБС-ын Удирдах хорооны зүгээс урт, дунд хугацаанд ОУИТБС-ын талаарх иргэд, олон нийтийн мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлэх зорилгыг тавиад байгаа билээ. Энэхүү зорилгын хүрээнд ОУИТБС-ын талаарх ойлголтыг олон нийтэд хүргэх, иргэдийн мэдлэг, мэдээллийг нэмэгдүүлэх зорилгыг хэрэгжүүлнэ.

Хянан зохицуулах байгууллага: Ажлын алба

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ ТАЛ	ХУГАЦАА	ТӨСӨВ		Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт
					Мөнгөн дүн (мян.төг)	Эх үүсвэр			
Зорилт 8. ОУИТБС-ын тайлан, мэдээллийг иргэд олон нийтэд зориулан ойлгомжтой байдлаар боловсруулах, мэдээллийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх;	8.1. Монголын ОУИТБС-ын 2024 оны нэгтгэл тайлангийн онцлох үзүүлэлтээр видео шторк бэлтгэн цахимаар түгээх, мэдээлэл хэрхэн олж авах талаар зааварчилгаа, хөтөч бэлтгэх;	Нэгтгэл тайланд ямар гол үзүүлэлтүүд тусдаг, ямар ач холбогдолтой талаар иргэдийн ойлголт сайжирсан байна	Ажлын алба	1-5 дугаар сар				АҮЭБЯ	

Зорилт 9. Үндэсний түвшний мэдээлэл харилцааг идэвхжүүлэх;	9.1 Аймгуудын Засаг дарга нар, ИТХ-ын гишүүдэд ОУИТБС-ын талаар мэдээлэл өгөх, бодлого шийдвэртээ тусгах боломжийг таниулах, дэд зөвлөлүүдийн үйл ажиллагааг дэмжих цахим уулзалт зохион байгуулах; ³	Орон нутгийн удирдлагын ойлголт хандлага нэмэгдэж, Дэд зөвлөлийн үйл ажиллагааг дэмжих, хамтран ажиллах эхлэл тавигдсан байна.	Ажлын алба,	3-12 дугаар сар				АҮЭБЯ	
Зорилт 10. Орон нутгийн түвшинд иргэдэд мэдлэг ойлголт өгөх, үйл ажиллагааг сурталчилан таниулах, оролцоог хөхиүлэн дэмжих, хамтын ажиллагаа түншлэлийн хэлбэрүүд бий болгох;	10.1. ОУИТБС-ын талаар орон нутаг, бүс нутгийн хэмжээнд харилцаа, мэдээллийн үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх, танхим болон цахим хурлуудыг зохион байгуулах;	Орон нутаг, бүс нутгийн хэмжээнд ОУИТБС-ын талаарх ойлголт нэмэгдэнэ.	Иргэний нийгмийн байгууллагууд, Ажлын алба МУУУА	4-11 дүгээр сар			Хандивлагч	АҮЭБЯ	
	10.2. АҮЭБЯ болон аймгийн Засаг дарга нарын үр дүнгийн гэрээ, Аймаг сумын удирдлага болон сумын Засаг дарга нарын үр дүнгийн өмнөх оны гэрээний биелэлтийг гаргах, мэдээлэх;	Үр дүнгийн гэрээний биелэлт хангагдаж, орон нутгийн хариуцлага нэмэгдэнэ.	АҮЭБЯ, Ажлын алба,	1-4 дүгээр сар				АҮЭБЯ	
Зорилт 11. ОУ-ийн мэдээлэл, харилцаа, сурталчилгааны ажил, хэвлэн нийтлэх материал боловсруулах, хэвлэн түгээх;	11.1. Сургалт, сурталчилгаа, үзэсгэлэн, бага хурал, уулзалтуудад зориулан хэвлэмэл бүтээгдэхүүн бэлтгэх, хэвлүүлэх;	Олон нийт мэдлэг, мэдээлэлтэй болсон байна.	Ажлын алба	3-11 дүгээр сар	3,000		Улсын төсөв	АҮЭБЯ	
	11.2. Өдөр тутмын сонин, телевиз зэрэг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр сурталчилгааны ажлууд, зар хэвлүүлэх;	Олон нийтийн мэдлэг, ойлголт нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	2-12 дугаар сар				АҮЭБЯ	
Зорилт 12. ОУИТБС-ын оролцогч талуудын чадавхийг нэмэгдүүлэх дотоод, гадаад сургалт, туршлага судлах ажлыг зохион байгуулах;	12.1. ОУИТБС-ын оролцогч талуудын чадавхийг нэмэгдүүлэх, туршлага солилцох орон нутгийн сургалтууд зохион байгуулах;	Оролцогч талуудын мэдлэг, хандлага сайжирсан байна.	Иргэний нийгмийн байгууллагууд, Ажлын алба	1-12 дугаар сар				АҮЭБЯ	
	12.2 ОУИТБС-ын оролцогч талуудын дотоод, гадаад туршлага судлах ажлыг зохион байгуулах;	Оролцогч талуудын мэдлэг, хандлага сайжирсан байна.	Ажлын алба	1-12-дугаар сар				АҮЭБЯ	
Дөрөвдүгээр зорилгод шаардагдах мөнгөн дүн					3,000				

Тавдугаар зорилго: Дэд зөвлөлүүдийг чадавхжуулах.
Үндэслэл: ОУИТБС-ын Үндэсний зөвлөлөөс баталсаны дагуу 2019, 2020 оныг ОУИТБС-ын дэд зөвлөлүүдийг чадавхжуулах жил болгон зарласан билээ. Гэвч Ковид-19 өвчний цар тахлын улмаас зөвлөлүүдийг чадавхжуулах ажлууд саатсан бөгөөд цахимаар хийсэн ч, үр дүн муу байсан тул 2021 оноос эхлэн дэд зөвлөлийг чадавхжуулах зорилтуудыг ажлын төлөвлөгөөн дээр тусгайлан тусгаж хэрэгжүүлж ирсэн. 2023 онд энэ зорилтын хүрээнд, дэд зөвлөлүүдийг үргэлжлүүлэн чадавхжуулах ажлыг зохион байгуулсан бөгөөд 2025 онд хүрсэн түвшингээ бататгах хэрэгтэй байна.

Хянан зохицуулах байгууллага: Ажлын алба

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ ТАЛ	ХУГАЦАА	ТӨСӨВ		Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт
					Мөнгөн дүн (мян.төг)	Эх үүсвэр			
Зорилт 13. Дэд зөвлөлүүдийг чадавхжуулах стратеги боловсруулах, хэрэгжүүлэх;	13.1. Дэд зөвлөлүүдийг чадавхжуулах, үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх стратеги, төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжүүлэх;	Стратеги, төлөвлөгөөний дагуу чадавх бэхжсэн байна.	Ажлын алба	1-5 дугаар сар				АҮЭБЯ	

³ Аймаг бүр 2025 оны ОУИТБС-ын Дэд зөвлөлийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөндөө тусгах, хэрэгжүүлэх.

	13.2 Аймгийн дэд зөвлөлүүд 2025 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөө боловсруулж, батлуулах, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг баталгаажуулах, хэрэгжүүлэх;	Үйл ажиллагааны хөтөлбөр тодорхой болсон байна.	Аймгуудын ЗДТГ, Ажлын алба	1-12 дугаар сар			Аймгуудын ЗДТГ	АҮЭБЯ	
	13.3 Аймгийн дэд зөвлөлүүдэд зориулсан танхимын сургалт, уулзалт орон нутагт зохион байгуулах	Дэд зөвлөлүүд чадавхижсан байна.	Ажлын алба, Аймгуудын ЗДТГ	1-12 дугаар сар	4,500	Улсын төсөв	Аймгуудын ЗДТГ	АҮЭБЯ	

Тавдугаар зорилгод шаардагдах мөнгөн дүн

4,500

Зургаадугаар зорилго: Эцсийн өмчлөгчийн ил тод байдлыг хангахад чиглэсэн мэдээлэл, бүртгэлийн тогтолцоог сайжруулах, ОУИТБС-ын стандартын шинэ шаардлагуудыг хэрэгжүүлэх.

Үндэслэл: ОУИТБС-ын Үндэсний зөвлөлөөс 2016 онд баталсан Эцсийн өмчлөгчийн Замын зургийг 2023 онд шинэчилэн, хэрэгжүүлж байна. Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн дагуу Монгол улсад бүртгэлтэй бүх хуулийн этгээдүүдийн эцсийн өмчлөгчийн мэдээлэл олон нийтэд ил тод болгож байна. Гэвч уг мэдээллийг цуглуулж буй төрийн байгууллагуудын чадавхийг бэхжүүлэх, эцсийн өмчлөгчийн мэдээллийг баталгаажуулах, олон нийтийн мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх зэрэг Замын зурагт тусгасан үлдсэн ажлуудаас 2025 онд үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх шаардлагатай байна. ОУИТБС-ын стандартыг 2023 онд шинэчилж, нэмэлт шаардлагуудыг хэрэгжүүлэх боломжийг бий болгосон байна.

Хянан зохицуулах байгууллага: Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яам

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ ТАЛ	ХУГАЦАА	ТӨСӨВ		Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт
					Мөнгөн дүн (мян.төг)	Эх үүсвэр			
Зорилт 14. Монгол Улсын ОУИТБС-ын 2013-2023 оны тайлангуудаар ил болсон эцсийн өмчлөгчийн мэдээллийг ашиглах, түгээх;	14.1 Эцсийн өмчлөгчийн мэдээллийн талаар Засгийн газрын байгууллагуудын Ажлын хэсгийг байгуулан, улирал бүр нэг удаа зөвлөлдөх;	ЭӨ-ийн ил тод байдлын үйл ажиллагаагаа уялдуулна.	Ажлын алба	2-11 дугаар сар				АҮЭБЯ	
Зорилт 15. Эцсийн өмчлөгчийн мэдээллийг тайлагнах, мэдээллийн үнэн бодит байдлыг баталгаажуулах институтыг бэхжүүлэх;	15.1. ЭӨ-ийн мэдээллийг бүртгэдэг, хүлээн авдаг УБЕГ-т аргагүйн зөвлөгөө өгөх сургалтыг зохион байгуулах, ил болсон мэдээллийг түүврийн аргаар шалгах, дүгнэх, цаашдын үйл ажиллагааг төлөвлөх;	Мэдээлэл цуглуулах, солилцох механизм боловсронгуй болсон байна.	Ажлыг алба	2-6 дугаар сар			Хандивлагч	УБЕГ	
Зорилт 16. Эрчим хүчний шилжилттэй холбогдсон ОУИТБС-ын шинэ шаардлагуудыг танилцуулах, сурталчлах, мэдлэгжүүлэх сургалтыг зохион байгуулах;	16.1. Эрчим хүчний шилжилтийн асуудлаар оролцогч талуудын хэлэлцүүлэг зохион байгуулах, Замын зураг боловсруулах, батлах, хэрэгжүүлэх;	Харилцан зөвлөлдөн нэгдмэл байр суурьтай болсон байна.	Ажлыг алба	2-6 дугаар сар				АҮЭБЯ	
	16.2. Хүлэмжийн хийн ялгаруулалт, "Тэрбум мод" хөтөлбөрийн хүрээнд туршилтаар тайлагнах ажлыг зохион байгуулах;	Мэдээлэл цуглуулах, тайлагнах, хяналт тавих боломжтой болсон байна.	Ажлыг алба	2-6 дугаар сар					АҮЭБЯ
Зорилт 17. Авилгаас урьдчилан сэргийлэх талаар ОУИТБС-ын шинэ шаардлагуудыг танилцуулах, сурталчлах, мэдлэгжүүлэх сургалтыг зохион байгуулах;	17.1. Авилгаас урьдчилан сэргийлэх асуудлаар оролцогч талуудын хэлэлцүүлэг зохион байгуулах, Замын зураг боловсруулах, батлах, хэрэгжүүлэх;	Мэдээлэл цуглуулах, солилцох механизм боловсронгуй болсон байна.	Ажлыг алба	2-6 дугаар сар	1,500	Улсын төсөв		АТГ/ АҮЭБЯ	
	17.2. Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч хуулийн этгээдийн авилгаас сэргийлэх дотоод дүрэмтэй болсон байх;	Авилгын эрсдэл буурсан байна.	Ажлыг алба	2-6 дугаар сар				АТГ/ АҮЭБЯ	
	17.3. Үндэсний зөвлөл, Ажлын хэсгийн гишүүдэд ёс зүйн сургалтыг зохион байгуулах;	Ёс зүйн мэдлэг сайжирж, авилгын	ТАН эвсэл	2-6 дугаар сар	1,500	Улсын төсөв		ТАН эвсэл	

		эрсдэл буурсан байна.							
Зорилт 18. Монгол Улсын ОУИТБС-ын жил бүрийн нэгтгэл тайлангуудаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх;	18.1. Оролцогч талуудын ажлын дэд хэсэг байгуулах, хамтран хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах ⁴ ;	Олон улсын шаардлагыг хангсан байна.	Ажлыг алба	1-12 дугаар сар				АҮЭБЯ	
Зорилт 19. Олон улсын 2022 оны Баталгаажуулалтаас өгсөн 33 зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх, 2026 оны Дахин Баталгаажуулалтын бэлтгэлийг хангах;	19.1. Оролцогч талуудын ажлын дэд хэсэг байгуулах, хамтран хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах ⁵ ;	Олон улсын шаардлагыг хангсан байна.	Ажлыг алба	1-12 дугаар сар				АҮЭБЯ	
Зургаадугаар зорилгод шаардагдах мөнгөн дүн							3,000		
Нийт зардлын дүн					Улсын төсөв- 130,500 мян.төг, хандивлагч... .. мян.төг				

ОУИТБС-ын 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 оны нэгтгэл тайлангуудын зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

ЗОРИЛТУУД	ТӨЛӨВЛӨСӨН АЖИЛ	ҮР ДҮН	ХАРИУЦАХ ТАЛ	ХУГАЦАА	Төсөв	Тайлбар	Хяналт тавих байгууллага	Биелэлт	
Зорилт 20. 2018, 2019, оны нэгтгэл тайлангаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх;	20.1. Олборлох салбартай холбоотой мэдээллийг АҮЭБЯ-д төвлөрүүлэх, мэдээллийг хянаж, шалгасны дараа бусад Засгийн газрын байгууллагад түгээж байх;	Мэдээллийн зөрүүтэй байдал арилна.	Ажлын алба	Жилдээ	-	ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ⁶ 13.2-д “Эрдэс баяаг олборлох үйлдвэрлэлийн мэдээллийн санг ГУУГТ-ны асуудал эрхэлсэн ТЗТ байгууллага хариуцна гэж заасан.	АҮЭБЯ ТАН эвсэл		
	20.2. Орон нутгийн холбогдох төрийн байгууллагуудын хүлээн авсан хандивын мэдээллийг иж бүрнээр цахим сайтад байршуулах; аймгийн аудитын газар сангууд, хандивын асуудалд аудит хийх.	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Холбогдох аймгуудын ЗДТГ			-	2023 улсын төсвийн тухай хуулиар хандивыг ОХС-д хүлээн авч, бүртгэн зарцуулна.- гэж хуульчлагдсан	Аймгийн Аудит-ын газар АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	Хэрэгжсэн.
	20.3. Аудитлагдсан санхүүгийн тайлангуудыг ОУИТБС-ын вэбсайт дээр тусад нь байршуулах;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба			-	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн дагуу байгууллагууд өөрсдөө байршуулах.	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	Хэрэгжсэн.
	20.4. ТӨААН-ийн ТУЗ-ийн гишүүдийг ил болгох, хөндлөнгийн хараат бус гишүүдийг сонгож байгаа аргачлал, журмыг олон нийтэд мэдээлэх;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба			-	“ТӨААН-ийн ТУЗ-ийн гишүүдийг ил болгох, хөндлөнгийн хараат бус гишүүдийг сонгож байгаа аргачлал, журмыг олон нийтэд мэдээлэх;- гэсэн зөвлөмж Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 8.6.6-д тусгалаа олсон.	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	Хэрэгжсэн.

⁴ Тусдаа төлөвлөгөө гаргасан байгаа.

⁵ Тусдаа төлөвлөгөө гаргасан байгаа.

⁶ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

	20.5. ТӨААН-ийн ТУЗ-ийн хурлын тэмдэглэлийг нээлттэй болгох;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ	-	ОУИТБ-ын хуулийн хүрээнд шийдвэрлэх саналтай.	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	
	20.6. Компаниудын БОННУ, Менежментийн төлөвлөгөө, тайланг ОУИТБС-ын веб сайт дээр байршуулах;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ	-	ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ⁷ 7.1.10в, 7.1.15а-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	
	20.7.Боловсруулах салбарын томоохон үйлдвэрлэгч болон туслан гүйцэтгэгч нарыг ОТАХ судалж, улсын төсөвт томоохон хувь нэмэр оруулж буй компаниудыг урьдчилан сонгож, тэдэнд албан ёсоор мэдэгдэж, цахим тайлангийн системд үндсэн мэдээллийг оруулснаар, ил тодын тайланг тушаах нөхцлийг бүрдүүлж, улмаар ОУИТБС-ын нэгтгэлд хамруулах;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн хүрээнд шийдвэрлэх саналтай..	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	
	20.8 Компаниуд болон төрийн байгууллагуудын ОУИТБС-ын тайланг тушааж хэвшүүлэх, тушаасан тайлангийн үнэн зөв байдлыг хангуулах талаар жил жилийн нэгтгэлийн тайлангаар зөвлөмж өгдөг боловч энэ тал дээр томоохон ахиц харагдахгүй байгаа нь Эрдэс баялгийн ил тод байдлын тухай хуулийг баталж мөрдүүлэх нь чухал болохыг харуулж байна.	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ⁸ боловсруулсан ХЗДХЯ-ны цахим сайт дээр санал авч байна. ОУИТБ-ын хуулийн хүрээнд шийдвэрлэх саналтай	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	
	20.9. Хуулийн өөрчлөлт нь ТЕГ-ын алтны компаниудын АМНАТ-ын ногдуулалт, төлөлтийн горимд нөлөөлсөн боловч ОУИТБС-ын тайлангаа зөв дүнгээр тайлагнах, АМНАТ-ын ногдуулалт, төлөлтийн байдалд тавих хяналтад нөлөөлөхгүй тул ТЕГ нь мэдээллийн системээ сайжруулж, ОУИТБС-ын тайлангаа үнэн зөв тайлагнах тал дээр цаашид анхаарах;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна	Татварын ерөнхий газар	Жилдээ		2019 оны 3 р сард АМ-ын хуулинд өөрчлөлт орж Монголбанк, түүнээс эрх олгосон арилжааны банканд худалдсан алтны АМНАТ-ыг 5.0 хувь болгож нэмэгдүүлсэн учир алт олборлогч компани, иргэдийн АМНАТ-ын ногдуулалт, төлөлтөд хэрхэн нөлөөлж байгаа талаар судалж, цаашид Монголбанк холбогдох мэдээллийн системээ сайжруулах, мөн иргэд, компаниуд ОУИТБС-ын тайлангаа үнэн зөв тайлагнах чиглэлд анхаарах.	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	
	20.10. АМГТГ-ын кадастрын систем, ОУИТБС-ын цахим систем дэх мэдээллийн зөрүүтэй байдлыг арилгаж, нэг эх үүсвэртэй мэдээлэл дээр цахим тайлангийн системийг ажиллуулах, хөдөө орон нутагт олгогдсон түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн мэдээллийг кадастрын системд цаг алдалгүй оруулж, олон нийтэд мэдээлж байх;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна	Ашигт малтмал, Газрын тосны газар, Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	

⁷ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

⁸ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

	20.11. Цахимаар авч байгаа мэдээллийг оролцогч талууд баталгаажуулах, бүгдийг олон нийтэд ил тод болгох, эсвэл сонгогдсон компаниудын мэдээллийг хараат бус хянагч-нэгтгэгчийн зүгээс үнэлж, сайжруулан олон нийтэд ил тод болгох;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн хүрээнд шийдвэрлэх саналтай.	АҮЭБЯ	
	20.12. Цаашид Хараат бус хянагч нэгтгэгчийн оролцоо багасах үед тоо мэдээний чанар, үнэн зөв байдал улам илүү тавигдах болно гэдгийн үйл ажиллагаандаа анхаарч ажиллахыг зөвлөж байна. Үүнд: 1. Хамгийн их зөрүү гаргаж буй, мэдээллээ ил тод нийтлэхгүй, тайлагналын хариуцлага хүлээхгүй байгаа байгууллагад сургалт зааварчилгаа өгөх, нөлөөллийн арга хэмжээнүүд авах. 2. Монголын ОУИТБС-ын 2019 оны нэгтгэлийн тайланг албан бичгийн хамт хүргүүлж, цаашид хэрхэн хамтарч ажиллахыг зөвлөх.	Тайлан цаг хугацаандаа гарсан байна. Тайлангийн чанар сайжирсан байна.	Ажлын алба Ажлын алба	Жилдээ		Сургалтыг 2025 оны 1-2-р сард зохион байгуулах саналтай. Тайланг цахим сайт дээр байршуулсан	АҮЭБЯ	Хэрэгжсэн
Зорилт 21. 2020 оны уян хатан нэгтгэл тайлангаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх;	21.1 ЗГ-ын зүгээс тушааж байгаа ил тод байдлын тайланг Төрийн аудитын байгууллагаар баталгаажуулдаг байх, компаниудын тайланг хөндлөнгийн аудитын байгууллагаар баталгаажуулдаг тогтолцоог хэвшүүлэх шаардлагатай байна;	Тайлангийн чанар сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ⁹ 17.3; 18.4-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	АҮЭБЯ-ны ТНБД-ын албан тоот хүргүүлэх саналтай.
Зорилт 22. 2021 оны уян хатан нэгтгэл тайлангаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх;	22.1 Засгийн газрын орлого, компанийн төлбөрийн зөрүүтэй холбоотой асуудал жил бүр түгээмэл гарч байгаад анхаарч мэдээллийн чанарыг сайжруулах;	Тайлангийн чанар сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБС-ын цахим тайлагналын системийг сайжруулж байна, ингэснээр алдаатай гаргах явдлыг бууруулна.	АҮЭБЯ	
	22.2 Цахим тайлангийн системд байршуулж буй мэдээллийн бүрдлийг алдаагүй, иж бүрэн байх хүрээнд цахим тайлангийн системд программын тохиргоо хийх;	Тайлангийн чанар сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБС-ын цахим тайлагналын системийг сайжруулж байна, ингэснээр алдаатай гаргах явдлыг бууруулна.	АҮЭБЯ	
	22.3 Ирэх жилүүдэд ОУИТБС-ын нэгтгэл тайланг уян хатан бус буюу илүү олон ААН-ийг хамруулсан байдлаар хийх, үүнд зориулан төсөв хөрөнгийг шийдвэрлэх.	Тайлангийн хамралт сайжирсан байна	Ажлын алба			2022 оны нэгтгэл тайланг уламжлалт аргачлалаар боловсруулж байна. Энэ удаа 104 компани хамрагдаж байна.	АҮЭБЯ	Хэрэгжсэн
	22.4 Цаашид тайланг илүү сайжруулах, илүү олон төрлийн мэдээллийг ил тод болгох, хэрэглэгчдэд ойлгомжтой, тодорхой байдлаар тайлагнах талд анхаарах;	Тайланг ашиглах явдал сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБС-ын цахим тайлагналын системийг сайжруулж байна, ингэснээр хэрэглэгчдэд ойлгомжтой, тайлагнахад хөнгөн болно.	АҮЭБЯ	
	22.5 Гэрээний ил тод байдлыг илүү сайжруулах. Тухайлбал орд ашиглах гэрээнд нууцлах шаардлагагүй мэдээлэл, зохицуулалтуудыг ил тод болгох. Гэрээний мэдээллийн	Гэрээний ил тод байдал сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁰ 7.1.3-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	

⁹ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹⁰ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

	сангийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулах үүднээс төрд хүлээн авах;							
Зорилт 23. 2022 оны нэгтгэл тайлангаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх;	23.1 Нэгтгэлд хамрагдсан бүх ТӨААН-үүд ил тод байдлын тайлангаа алдаагүй бүрэн баталгаажуулж ирүүлэх ажлыг хэвшүүлэх талаар АҮЭБЯ, СЯ холбогдох бусад байгууллага онцгой анхаарал хандуулах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		АҮЭБЯ-ны ТНБД-ын албан тоот 11-р сард хүргүүлсэн. Төлөвлөгөө боловсруулах үүрэг өгсөн.	АҮЭБЯ	
	23.2 Компаниуд болон төрийн байгууллагууд ОУИТБС-ын тайланг өгөх үйл явцад Очанарын өөрчлөлт авчрах, хэвшүүлэх, тайлангийн үнэн зөв байдлыг хангахад ахиц дэвшил гаргаж ажиллах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		АҮЭБЯ-ны ТНБД-ын албан тоот 11-р сард хүргүүлсэн. Төлөвлөгөө боловсруулах үүрэг өгсөн. Төрийн байгууллагуудад албан тоот хүргүүлсэн.	АҮЭБЯ	
	22.3 ОУИТБС-ын шаардлагуудын хэрэгжилтийн мэдээллийг ТӨААН-үүдээс бүрэн авах үйл явц тодорхойгүй байгаа тул стандарт, шаардлагын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		АҮЭБЯ-ны ТНБД-ын албан тоот 11-р сард хүргүүлсэн. Төлөвлөгөө боловсруулах үүрэг өгсөн.	АҮЭБЯ	
Зорилт 24. 2023 оны нэгтгэл тайлангаар өгсөн зөвлөмжүүдийг хэрэгжүүлэх;	24.1 Засгийн газрын орлого, компанийн төлбөрийн зөрүүтэй холбоотой асуудлыг бууруулах хүрээнд тайлагналын системд мэдээлэл оруулах ирцийг сайжруулах, нэн ялангуяа орон нутгийн байгууллагын мэдээллийг бүрэн оруулахад анхаарах;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Орон нутгийн байгууллагуудын сургалтыг зохион байгуулах.	АҮЭБЯ	
	24.2 Мэдээллээ ил тод нийтлэхгүй, тайлангийн системд мэдээллээ бүрэн оруулахгүй байгаа ААН-үүдэд тусгайлсан зөвлөмж, уриалга хүргүүлэх;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Зөвлөмж хүргүүлж, уриалга гаргах.	АҮЭБЯ	
	24.3 Аймаг, дүүргийн ЗДТГ-уудад жил бүр дурдсан хугацаанд тайлангийн системд мэдээллээ бүрэн оруулж байх талд анхаарч ажиллахыг сануулах, хугацаатай үүрэг даалгавар өгөх;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ		АҮЭБЯ-ны ТНБД-ын албан тоотыг 2025 оны 1-р сард хүргүүлэх.	АҮЭБЯ	
	24.4 Мэдээлэл оруулах ажилтан ОУИТБС-ын цахим тайлангийн системд мэдээллээ үнэн зөв, бүрэн оруулах чиглэлээр чадавхжуулах сургалт, сурталчилгааны ажлыг зохин байгуулах;	Мэдээллийн хүртээмж нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Тайлан дээр ажиллах ажилтнуудын сургалтыг зохион байгуулах.	АҮЭБЯ	
	24.5 Цахим тайлангийн системд оруулж байгаа ил тод байдлын тайланг иргэний нийгмийн, судалгааны байгууллагаар хяналт мониторинг хийлгэдэг байх;	Тайлагналын хяналт сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		ИНБ-ын төлөөллөөр судалгааны ажил хийлгэх.	АҮЭБЯ, ТАН	
	24.6 Нэгтгэл тайлангийн тодруулга авах хүрээнд дутуу болон алдаатай мэдээлсэн мэдээллийг тодруулах, нэмэлт мэдээлэл хүссэн албан хүсэлтэд хариу өгөөгүй, мэдээлэл өгөхөөс татгалзсан ажилтан, албан тушаалтанд арга хэмжээ авах;	Тайлагналын хяналт сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		2023 оны нэгтгэл тайлангаар нэр нь гарсан компани, байгууллагуудын нэрсийг цахим хуудас дээр байршуулах.	АҮЭБЯ	
	24.7 Цахим тайлангийн системд тайлан мэдээллээ хугацаандаа оруулаагүй хоцорсон газруудаас хугацааг нь сунгаж мэдээллийг заавал авдаг байх;	Тайлагналын хяналт сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Системийг тохиргоог хийлгэх.	АҮЭБЯ	
	24.8 Түгээмэл гарч буй алдаа болон тодруулга авах үйл явцад гарч буй хүнд суртал нь хариуцсан ажилтнуудын ажлын хариуцлагатай холбоотой асуудал тул ажилтнуудын хариуцлагыг сайжруулах нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах;	Тайлагналын хяналт сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Тайлан дээр ажиллах ажилтнуудын сургалтыг зохион байгуулах.	АҮЭБЯ	

	24.9 Аймаг, дүүргийн ЗДТГ-ын хариуцсан ажилтнуудад зориулсан Цахим тайлангийн системд мэдээлэл оруулах талаар сургалт, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах;	Тайлагнах чадавх нэмэгдсэн байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Орон нутгийн байгууллагуудын сургалтыг зохион байгуулах.	АҮЭБЯ	
	24.10 Цахим тайлангийн системд байршуулж буй мэдээллийн бүрдлийг алдаагүй, иж бүрэн байх хүрээнд цахим тайлангийн системд программын тохиргоо хийх;	Мэдээллийн хүртээмж сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Системийг тохиргоо хийлгэх.	АҮЭБЯ	
	24.11 Цахим тайлангийн систем шинэчилэгдэж сайжирсан хэдий ч нэгтгэл тайлан боловсруулах явцад анхаарах хэд хэдэн асуудал байсан. Тухайлбал мэдээлэл оруулсан ААН, байгууллагы оруулсан мэдээллийн excel форматаар татан авч болохгүй байх, маягт үзүүлэлт тус бүр дээр хэдэн ААН мэдээллээ оруулсан байдлыг харж болохгүй байгаа зэрэг хүндрэлтэй зүйлс байсан ба эдгээрийг сайжруулах талд анхаарах нь зүйтэй.	Мэдээллийн чанар сайжирсан байна.	Ажлын алба	Жилдээ		Системийг тохиргоо хийлгэх.	АҮЭБЯ	

2022 оны Баталгаажуулалтын тайлангаар өгсөн зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө

Зорилт 25. 2022 оны ОУИТБС-ын Баталгаажуулалтын тайлангаар өгсөн зөвлөмжүүдийн дагуу авах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх;	25.1 ОУИТБС-ын 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөгөө олон улсын стандартын дагуу боловсруулах, эхний хагас жилд хянан, үзэж, холбогдох нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай журамлах;	Ажлын төлөвлөгөөний чанар сайжирсан байна.	Ажлын алба			2023 оны Ажлын төлөвлөгөөг ОУИТБС-ын стандартын шаардлагын дагуу боловсруулж батлуулан, мөрдөж байна. ¹¹	АҮЭБЯ	Хэрэгжсэн
	25.2 Орон нутгийн иргэний нийгмийн байгууллагуудын гишүүдийн чадавхийг сайжруулах сургалтад хамруулах;	Иргэний нийгмийн байгууллагуудын ажилтнууд чадавхтай болно.	Ажлын алба	Жилдээ		Иргэний нийгмийн байгууллагуудтай хамтран ажиллаж чадавхийг нэмэгдүүлж байна.	АҮЭБЯ, ТАН эвсэл	
	25.3 ОУИТБС-ын болон бусад өгөгдөл мэдээллийг кодлон нээлттэй мэдээлэл болгох, олон нийтэд нээлттэй бусад өгөгдөл мэдээлэлтэй харьцуулах боломжийг хангах;	Мэдээллийн ашиглалт сайжирна.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБС-ын цахим тайлагналын системийг сайжруулж байна, ингэснээр нээлттэй өгөгдөл болгох суурийг тавина.	АҮЭБЯ	
	25.4 Жил бүрийн ОУИТБС-ын тайлангаар өгч байгаа зөвлөмжүүдийн хэрэгжилтийг хянах, өөрийн үнэлгээ хийх Ажлын дэд хэсэг байгуулах, үр дүнгээ Ажлын хэсэг, Үндэсний зөвлөлд танилцуулах тухай журамлах;	Өөрийн хяналт, мониторинг сайжирна.	Ажлын алба	Жилдээ		Бүх зөвлөмжүүдийг хүлээн авч, ажлын төлөвлөгөөг болон ОУИТБ-ын хуулийн төсөлд тусгасан байна.	АҮЭБЯ	.
	25.5 Монгол Улсад ОУИТБС-ын хэрэгжилтийг идэвхжүүлэх талаар Удирдах дээд түвшиний албан тушаалтанаар мэдэгдэл хийлгэх;	Монгол Улсын нэр хүндийг өсгөхөд ач холбогдолтой алхам болно.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
	25.6 ОУИТБС-ын үйл ажиллагаанд оролцогч байгаа Компанийн төлөөлөл, удирдлагын оролцоог сайжруулах, журамлах;	Компанийн оролцоо, идэвх нэмэгдэнэ.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
	25.7 Баталгаажуулалтын үр дүн, зөвлөмжийн талаар үндэсний хэлэлцүүлэг зохион байгуулах;	Нэгдсэн ойлголт, зорилго зорилттой болно.	Ажлын алба			6-р сард ОУНБГ-тай хамтран зохион	АҮЭБЯ	Хэрэгжсэн.

¹¹ <https://www.eitimongolia.mn/p/10>

						байгуулсан. Ажлын дэд хэсгийг байгуулсан		
	25.8 Монголын ОУИТБС-ын Үндэсний зөвлөл, Ажлын хэсгийн журмыг жендерийн төлөөллийг нэмэгдүүлэх, ёс зүйн дүрмийн чиглэлээр нэмэлт шаардлага оруулан шинэчлэх;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
	25.9 Геологийн үндэсний албатай явагдаж буй, төлөвлөгдөж байгаа хайгуулын ажиллагаа, геологийн мэдээллийг системтэйгээр ил тод болгох чиглэлээр мэдээллээ солилцдог болох, хөгжүүлэх;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹² 7.1.5-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
	25.10 Уул уурхайн салбарын хөдөлмөр эрхлэлтийг хүйс, компани, ажлын байраар нь, мөн албан бус олборлолтын үйл задаргаатайгаар ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹³ 7.1.14-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
	25.11 Төрийн байгууллагууд системтэйгээр ил тод болгох, мониторингод иргэдийг оролцуулах, журамлах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
	25.12 Ил тод гэрээний цахим сайтыг тогтмол шинэчлэх, 2021 оны 1-р сарын 1-нээс хойш байгуулагдсан гэрээ, нэмэлт, өөрчлөлт, тусгай зөвшөөрөл, хавсралтын хамт иж бүрнээр ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
	25.13 Олборлох салбарын байгаль орчны менежмент болон хөрөнгө оруулалтын мониторингтой холбоотой хууль эрх зүйн зүйл заалтууд, захиргааны актыг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁴ 7.1.1, 8.1.1, 9.1.1, 10.1.1-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
	25.14 Шинээр олгосон, шилжүүлсэн, шууд болон сонгон шалгаруулалтыг оруулан тусгай зөвшөөрлийн бүх мэдээллийг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	АМГТГ	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁵ 7.1.2-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
	25.15 Тусгай зөвшөөрөл бүрийн өргөдөл гаргасан, олгосон, дуусах огноог ил тод болгох.	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	АМГТГ	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁶ 7.1.2-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
	25.16 Эцсийн өмчлөгчийн мэдээлэл, эзэмшлийн түвшин, эзэмшил эсвэл хяналтыг хэрхэн хэрэгжүүлдэг тухай дэлгэрэнгүй мэдээллийг /нэр, харьяалах улс, иргэншил, оршин суугаа улс болон улс төрд нөлөө бүхий этгээд мөн эсэх/ ил тод болгох;	Хэн нь хэн бэ гэдэг тодорхой болж, олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	УБЕГ	Жилдээ		2022 оноос мөрдөж эхэлсэн "Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай" хуулийн 8.6.19-д заасны дагуу хуулийн этгээдийн эцсийн өмчлөгчийг ил тод болгож эхэлсэн. ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁷ 7.1.11-д	ХЗДХЯ	

¹² ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹³ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹⁴ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹⁵ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹⁶ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹⁷ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

						холбогдох заалтыг оруулсан.		
	25.17 Засгийн газар болон ТӨК хоорондын санхүүгийн харилцааг зохицуулсан хамаарах дүрэм, журам, үүнд дахин хөрөнгө оруулалт болон гуравдагч талын санхүүжилтийн талаар тайлбарласан жил тутмын ил тод мэдээллийг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁸ 7.1.12-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
	25.18 Төрд ноогдох газрын тосыг компаниуд зах зээлд хүргэж, борлуулж буйг мэдээлж, худалдан авагч компанийг сонгох үйл явцыг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ¹⁹ 7.1.12ж-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
	25.19 Материаллаг түвшнээс дээш буй компаниудын зүгээс ТӨК-д, ТӨК-ийн зүгээс төрийн байгууллагад, Засгийн газрын зүгээс ТӨК-д хийж буй шилжүүлгүүдийн иж бүрэн, үнэн зөв мэдээллийг ил болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁰ 7.1.12е-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
	25.20 Материаллаг түвшний төлбөр бүхий ТӨК-иудын төсвийн шинжтэй зарцуулалтыг ил тод болгох ОУИТБС-ын үйл явцыг хөгжүүлж, бусад төлбөр, орлогын урсгалтай ижил хэмжээнд ил тод болгож, үүнд ТӨК-ийн охин компаниуд болон салбарыг хамруулж байх;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²¹ 7.1.12е-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
	25.21 Үйлдвэрлэж буй бүх эрдэс баялгийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн хэмжээ, үнийг бүтээгдэхүүн бүрээр цаг тухайд нь цуглуулан, олон нийтэд ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	АМГТГ	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²² 7.1.6-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
	25.22 Экспортын бүтээгдэхүүний мэдээллийг системтэйгээр ил тод болгож, энэхүү мэдээллийг бүс нутгаар, компани эвсэл төслөөр дэлгэрэнгүй задалж, экспортын хэмжээ болон үнийг тооцох арга зүйг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	АМГТГ	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²³ 7.1.6-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
	25.23 Уул уурхай, газрын тос, байгалийн хийн компаниудын зүгээс Засгийн газарт төлж буй бүх материаллаг төлбөр болон Засгийн газрын уул уурхай, газрын тос, байгалийн хийн компаниудаас хүлээн авч буй бүх материаллаг орлогыг иж бүрнээр нь олон нийтэд нээлттэй болгож, хүртээмжтэй, иж бүрэн нээлттэй байдлыг хангах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁴ 7.1.7-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
	25.24 Ашигт малтмал, газрын тос, байгалийн хий олборлох эрх олгосны төлөө бүхлээр нь эсвэл хэсэгчилсэн байдлаар бараа эсвэл үйлчилгээ (үүнд зээл, баталгаа, дэд бүтцийн бүтээн байгуулалт) авах эсвэл тухайн эрдэс баялгаас авах гэрээ хэлцэл буй эсэхийг харгалзан үзэх шаардлагатай. Үүнд Шаардлага 4.3 дээр заасан бартерын төрлийн арилжаа гэсэн тодорхойлолтод нийцэх нөөцөөр баталгаажсан зээл багтах тул ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁵ 7.1.13-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	

¹⁸ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

¹⁹ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²⁰ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²¹ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²² ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²³ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²⁴ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²⁵ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

25.25 Олборлох салбарт хийгдэж буй тээвэрлэлтийн гэрээний талаарх нэмэлт мэдээллийг ил тод болгох арга хэмжээ авах, үүнд тээвэрлэж буй бүтээгдэхүүний төрөл, тээврийн маршрут, тээвэрлэлтэд оролцон буй аж ахуйн нэгж, байгууллагуудыг хамруулах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁶ 7.1.6-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
25.26 Засгийн газрын эрдэс баялгийн салбараас олж буй бүх орлого болон олборлох үйлдвэрлэлийн компаниудын төлж буй бүх татвар хураамжийг төсөл нэг бүрээр задаргаатай ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Татварын Ерөнхий газар	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	Сангийн яам	
25.27 ОУИТБС-ын тайлагналын шинэлэг арга хандлагыг эрэлхийлж, одоо үйл ажиллагаа явуулж буй Засгийн газрын порталуудад суурилан төр, салбар болон иргэний нийгмийн талуудын хэрэгцээнд нийцсэн шуурхай өгөгдөл мэдээллийг, цаг тухайд нь ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	ОУИТБ-ын хуулийн хүрээнд шийдвэрлэх саналтай.
25.28 Жил тутам компаниудын зүгээс төлсөн хэмээн, төрийн байгууллагуудын зүгээс хүлээн авсан хэмээн тайлагнаж буй мэдээлэл нь үнэн бодит, хараат бус аудитаар баталгаажсан, олон улсын аудитын стандартад нийцсэн байхыг хангах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁷ 17.3; 18.4-д холбогдох заалтыг оруулсан	АҮЭБЯ	
25.29 Олборлох салбараас төвлөрүүлж буй ямар орлогыг, бэлэн болон бэлэн бусаас үл хамааран, улсын төсөвт бүртгэж буй талаар олон нийтэд ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
25.30 ОУИТБС-ыг цаашид орлогын тогтвортой байдал, эрдэс баялгаас хамаарах хамаарал зэргийн талаар олон нийтийн ойлголтыг сайжруулах зорилго бүхий шуурхай ил тод мэдээллийн арга зүйл байдлаар ашиглах;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		Хүлээгдэж байна.	АҮЭБЯ	
25.31 Орон нутгийн түвшинд материаллаг түвшнээс дээш компаниудын төлсөн татвар, төрийн хүлээн авсан орлогыг, аймаг болон сумаар нь иж бүрнээр нь ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁸ 7.1.7-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
25.32 Олборлох үйлдвэрийн салбараас Засгийн газрын олж буй орлогоос орон нутагт шилжүүлж буй (аймаг, сумд) бүх төлбөрийг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ²⁹ 7.1.8-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	
25.33 Компаниудад хуулиар үүрэг болгосон, нийгмийн чиглэлтэй заавал төлөх материаллаг зарцуулалтыг, үүнд хуульд заасан Орон нутгийн хөгжлийн гэрээний хүрээнд заагдсан эсвэл хөрөнгө оруулалттай холбоотой гэрээнд заагдсан дүнг ил тод болгох;	Олон улсын стандартын шаардлагыг хангана.	Ажлын алба	Жилдээ		ОУИТБ-ын хуулийн төслийн ³⁰ 7.1.3д-д холбогдох заалтыг оруулсан.	АҮЭБЯ	

ОУИТБС-ын Ажлын алба

²⁶ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²⁷ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²⁸ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

²⁹ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>

³⁰ ОУИТБ-ын хуулийн төсөл- <https://mojha.gov.mn/contentList/62dfcd0a3982fa3c90f2a7da>